

על כל אחד להשים את עצמו כשוטר ושופט על מצבו

"שופטים ושוטרים תיתן לך בכל שעריך", (דברים ט"ז י"ח).

מבואר כאן בפסוק שכדי להעמיד את משמר התורה בישראל, צריך ב' כוחות, האחד "שופטים" - שיכריעו מהו הדין עפ"י התורה, והשני "שוטרים" שיכפו וידאגו לבצע בפועל את הכרעת השופטים, ואמרו בעלי המוסר שפסוק זה **מרמז לכל יחיד ויחיד לעשות את עצמו כשופט ושוטר על מצבו**, ומיהו השופט - זהו שכלו של כל אחד ואחד, שאם רק יתבונן באמת על מצבו ויעשה עצמו כשופט לדון את עצמו, אזי יראה כמה הוא צריך לתקן את עצמו, ומיהו השוטר - זהו ה"יראת שמים", שיראת שמים ויראת העונש **כופה את האדם ללכת בדרך התורה.**

ומה שנאמר "בשעריך" הכוונה לפתחים והשערים שיצר הקב"ה בגוף האדם, וכמו הפה שצריך האדם להשים עצמו כשופט ושוטר לבדוק אם יוצא משער פיו דיבורי תורה או דברים בטלים, וכמו כן על שער האוזן צריך לבדוק אם נכנס בו רק מה שמוותר לשמוע, וכיו"ב.

והגרי"ס זצ"ל הוסיף, שכדי להגיע למדרגה זו שהאדם יהא שופט ושוטר על עצמו, צריך ללמוד מוסר, שע"י לימוד המוסר מגיע האדם גם להתבוננות על מצבו, וגם ליראת שמים ויראת העונש שיכפה אותו ללכת בדרך הטוב והישר.

ועל זה המשיכה תורה ואמרה (פסוק ט"ו) "לא תכיר פנים", והכוונה, שלא יכיר את האדם על פי פניו - והיינו על פי חזותו החיצונית ומלבושו כת"ח, כי מדריגת האדם נמדדת לפי פנימיותו ולא לפי מראהו ומלבושו החיצוני, וכן כל אחד יבדוק את מצבו רק לפי פנימיותו - כמה הוא קרוב לקב"ה.

טבעו של השוחד לסלק את החכמה מהחכם עד שאינו מכיר בכך ולא תיקח שחד כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים", (ט"ז, ט"ח). התורה מעידה בזה שאפילו חכמים מתעוורים ע"י השוחד ומעוותים ע"י את משפט הצדק, והגרי"ס זצ"ל הוסיף שאם התורה כתבה כאן "השוחד מעוור עיני חכמים", ע"כ שמדובר כאן על האדם החכם באמת - שהתורה מעידה עליו שהוא ראוי לשם חכם, ואעפ"כ השוחד מעוור אותו, כי כן הוא טבעו של שוחד ממון או שוחד כבוד - שמעוור עיני חכמים עד שאינם רואים את האמת.

ועובדא הוי במרן הגרי"ז זצ"ל בעת שהותו בשוויץ, שקבוצת עסקנים מהמזרחי פנו אליו בהצעה שהם ישלמו לו את כל הוצאות הכולל מהחל ועד כלה, ויסירו מעליו לגמרי את דאגת עול הממון מהחזקת הכולל, והבטיחו שהם לא ידרשו ממנו שום שינוי בהנהגת הישיבה, והוא יוכל להמשיך בשיטתו נגד הציונות, אמנם מרן הגרי"ז זצ"ל סירב להצעתם ואמר להם, אם אקבל ממכם כסף, לא תצטרכו לבוא אלי לבקש שינויים, אלא אני מצד עצמי כבר אבוא לעשות כטוב בעיניכם, כי השוחד מעוור עיני חכמים, ולא אוכל לראות עוד את האמת.

מעלת זיכוי הרבים - ואודות תפקיד הבחור בישיבה

"צדק צדק תרדוף", (ט"ז, כ). צריך ביאור מהו כפלות הלשון - "צדק צדק" ב' פעמים. ופירש החיד"א שבא לרבות שהאדם לא ירדוף הצדק רק לעצמו, אלא ירדוף אחר הצדק גם לאחרים - לדאוג שלא ירמו אחרים ויעמיד את הצדק והאמת בעולם, וזהו שכתבה תורה "למען תחיה וירשת את הארץ", כי זיכוי הרבים היא סגולה לזכות לאריכות ימים, ועל כן מי שמקיים בנפשו "צדק צדק תרדוף" - ופועל לטובת אחרים שיעשו עמהם צדק, הוא זוכה "למען תחיה" - לאריכות ימים.

ובטעם הדבר שזיכוי הרבים היא סגולה לאריכות ימים נראה, שלפעמים האדם אינו זכאי עוד לחיות לפי מעשיו, אך מ"מ אם רבים צריכים לו - הקב"ה משאיר אותו בחיים למען אחרים הצריכים לו, ועל כן מי שרוצה לזכות לאריכות ימים, יעסוק בזיכוי הרבים או יתן צדקה לאחרים מממונו, כי אז אפילו אם למען עצמו אינו זכאי עוד לחיות, מ"מ הקב"ה מוסיף לו שנות חיים עבור אחרים הצריכים לו.

וכן שמעתי מפי הגה"צ רבי אליהו לופיאן בדרשה בערב ראש השנה, שסגולה גדולה לאדם לצאת זכאי במשפט דראש השנה - שיתעסק בצורכי ציבור, שעל ידי זה הקב"ה יציל אותו מפורענות לתועלת הרבים שאינם צריכים להפסיד או להצטער כשיארע לו חולי או איזה גזירה רעה.

ובדומה לזה שמעתי מפי מרן הגרי"ז זצ"ל בביאור מידת "אמת" ב"ג מידות, דלכאורה תמוה מהו המעלה בזה שהקב"ה שופט באמת ולא בשקר, ופירש בזה מרן זצ"ל, שהקב"ה שופט בתכלית האמת - ואין אמת כמוהו

שמדוקדק מכל הצדדים, שבשעה שהקב"ה גוזר ייסורים על אדם, הוא לוקח בחשבון גם את עוגמת הנפש שיהא מזה למכרו וידידיו, ואם אין מגיע להם עוגמת נפש, אין הקב"ה גוזר גזר דין רע על האדם, ולא כמידת בשר ודם מידת הקב"ה, ששופטי בשר ודם דנים את האדם עפ"י מעשיו ואינם מתחשבים בעגמת נפש שיהיה לקרוביו וידידיו ממשפטו, אבל משפטי הקב"ה הם "אמת לאמתיה" ממש, ואין יוצא אפילו בתוצאה מהמשפט שום שקר, וזהו פירוש הכתוב (תהלים י"ט י) "משפטי ה' אמת צדקו יחידיו" - שמכל הצדדים של המשפט צדקו משפטי ה', שאין מי שנפסד שלא כדין מהמשפט, ואפילו לא בעוגמת נפש שהיא רק תוצאה מהמשפט.

ואין לנו מושג מהו גודל זכותם של מזכי הרבים שטורחים שאחרים יכירו באמת וילכו בדרך התורה, ובזוה"ק מבואר מביא שאין הקב"ה מקפח שכן אפילו של שיחה קלה של קירוב שמשתדל האדם בקירוב רחוקים.

ומיהו בני הישיבה אין להם לצאת להתעסק בצרכי ציבור, שחובת הבחור להשקיע עצמו לגמרי בעמל התורה בתוך הישיבה ולא לצאת מהישיבה שזהו סכנה גדולה לכל בניין עתידו, ואדרבה, בני הישיבות יכולים לזכות בנקל לסגולה זו - גם בלא לצאת לעסקנות, שכן בחור ישיבה שמשמש לדוגמא טובה ואחרים למדים ממנו, נחשב לו שהוא פועל עבור אחרים, וזה יעמוד לו לזכות ליום הדין. ומו"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל הזהיר את הבחורים שלא יצאו לפעול אצל החופשיים לטהרם ולקרבתם כיון שהדבר עלול לפגוע בהם, שהלא גם עצם הדיבור עם החופשיים מזיק מאוד, שדבריהם מלאים בניבול פה רח"ל, והוסיף מו"ר זצ"ל ואמר שכדי לזכות לקירוב רחוקים אין צריך דווקא להתעסק עם אנשים חופשיים מתורה ומצוות, אלא גם בתוך הישיבה יכול כל אחד לקרב את החלשים ולסייע להם בהבנת הסוגיות, וזה גם נחשב כ"קירוב רחוקים".

וזכרנו שלאחר המלחמה ביקשו לארגן קבוצת בחורים שילכו לפעול לקירוב רחוקים, ומו"ר זצ"ל התנגד לבחורים לפעול בזה, ואמר שחובת הבחורים להתעסק רק בלימוד התורה, וכאשר בא הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל ללונדון אחרי המלחמה, באו לשאול גם את דעתו בעניין, ואף הוא הסכים כדעת מו"ר זצ"ל שאין לבחור לעסוק בקירוב רחוקים מחוץ לישיבה, וחובת הבחור להשקיע עצמו בתורה ויראת ה' בתוך הישיבה, ועי"ז יוכל להיבנות כראוי במעלות התורה והיראה, ויזכה להיות גדול בישראל ועי"ז יוכל להשפיע בעתיד על רבים לטובה.

סכנת דיין שאינו הגון

"לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלהיך אשר תעשה לך", (ט"ז, כ"א). חז"ל למדו מכאן (ע"ז י"ב ע"א) "כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בישראל, שנאמר שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, וסמך ליה לא תטע לך אשרה כל עץ", ע"כ. ויש להבין מהו תוכן הדמיון בין הקמת אשרה להעמדת דיין שאינו הגון. אמנם הביאור בזה פשוט, שה'אשרה' אין ניכר עליה מבחוץ שהיא עבודה זרה [ולא כשאר פסלים וצלמים שטומאתם בולטת וניכרת], שהרי היא אילן כמו שאר האילנות עם עלים וענפים וכו', אלא שבאמת הוא רקוב מתוכו כיון שהשורש שלו פסול שנטעו אותו לשם עבודה זרה - וטמון בתוכו טומאת עבודה זרה, וכך גם דיין שאינו הגון אין ניכר עליו שום פסול מבחוץ, שהרי הוא יודע ספר ומשמש כדיין יחד עם שאר הדיינים התלמידי חכמים, אבל האמת היא שהוא רקוב מבפנים כי אין לו יראת שמים, וחסר לו כל עיקר יסוד האדם, והממנה אותו הרי הוא כנוטע אשרה - שהרי בחיצוניות הוא נדמה כשאר תלמידי חכמים, אבל טומאתו בלועה בתוכו והוא מסוכן לציבור וצריך הרחקה יתרה ממנו.

ושמעתי שכן ביאר הגר"ח מבריסק זצ"ל, ואמר כן בזמנו כלפי הרבנים שהעמידו המשכילים או המזרחי, הלבושים בלבוש רבנים ונראים כלפי חוץ ככל רב, אך האמת היא שהם רקובים מבפנים ומסוכנים לנתק אותנו מהשורשים שלנו על ידי דעות כוזבות. והיה מעשה בעיר בריסק, שהגיע לעיר דרשן אחד מהמזרחי, והיה לו כישרון גדול בדרשותיו לעורר את הקהל לשמירת שבת וכשרות, ובאו גבאי בית הכנסת וביקשו מהגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל רשות להזמין לדרוש כדי שישפיע לטובה על בני העיר, אולם הגר"ח סירב והשיב להם שדבריו הם טריפה, שכמו בשר כשר המתבשל בקדירה שנתבשל בה טריפה נעשה טריפה, כך גם היוצא מפיו של דרשן זה הוא טריפה, שהרי מוחו הוא טריפה - מאחר ששוכנים שם דעות כוזבות, וממילא גם הדברי תורה ש'מתבשלים במוחו' הם טריפה, והוא אינו מרגיש כלל איך שבתוך דבריו משתרבים דברי כפירה ומינות.

נתרם לעילוי נשמת אשת החיל, אשה יראת ה' היא תתהלל, אשת חינוך אשר הקדישה את שנותיה האחרונות להיות לאחיעזר ולאחיסמך לצורכי הרבים בשכונת הר נוף בירושלים, והיתה מופת לרבים במסירותה, הרבנית הצדקנית מרת נעמי ברייטקוף ע"ה אשת חבר להגאון רבי יהודה ברייטקוף שליט"א רב קהילת חסדי נפתלי הר נוף, נלב"ע א' אלול תשע"ט, ט.ת.ג.צ.ב.ה.

חובת השמיעה לקול גדולי התורה על דברים קשים כקלים

הרבות **סוס**, וצ"ב מהו יסוד החילוק. ופירש בזה הקדוש החפץ חיים, הדנה ידוע טבע האדם שלא יפרוץ גדר בעבירה בעבור ניסיון קל אלא רק בעבור ניסיון כבד, וכמו למשל בשמירת שבת, שאם יציעו ליהודי לחלל שבת בעבור ריווח פרוטה אחת, בהרי וודאי יתגבר בקלות על היצר הרע ולא יעלה בדעתו לחלל שבת חלילה, אבל כאשר יציעו לו לפתוח חנותו בשבת בעבור רווחים גדולים ועצומים בסכומים של אלפים ורבות, אז עלול הוא חלילה ליפול בעצת היצר ולהתחיל לחלל שבת ה"י.

אמנם כל זה נכון רק קודם שפרץ גדר בחילול שבת, אבל אם חלילה נכשל היהודי בניסיון הקשה, ופתח חנותו בשבת במחשבה שיוכל להרוויח עי"ז אלפים ורבות, אז נעשה קל בעיניו לחלל שבת גם בעבור ריווח קטן של פרוטה, כי מאחר שנפרץ אצלו עוון חילול שבת הרי אינו מבחין בין מקרה למקרה, וכמו שאמרו חז"ל (יומא פ"ג ע"ב) "כיון שעבר אדם עבירה נעשית לו כהיתר". ולפי"ז פירש הקדוש החפץ חיים, שזהו מה שהזהירה אותנו התורה בציווי למלך, "לא ירבה לו **סוסים**" [בלשון רבים], שייזהר מאוד לא לפרוץ גדר בניסיון הגדול לקחת סוסים רבים, שכן אז יהיה נקל בעיניו להשיב את העם מצרימה גם בשביל סוס אחד, [וכמו שנאמר "למען הרבות סוס" - בלשון יחיד], ואע"פ שמצד הטבע אין לו ניסיון להשיב את העם מצרימה בעבור סוס אחד בלבד, מ"מ אם יפרוץ גדר בעוון החמור וירבה סוסים רבים, אז יגיע בסוף לזלזול גמור בחטא עד שיעיז להשיב את העם מצרימה גם למען סוס אחד. ואני זוכר מצעירותי, שבעיר ליורפול שהייתה עיר ואם בישראל ומלאה תלמידי חכמים ואנשי מעשה, ראה רב אחד - ת"ח גדול שמצב בני העיר דחוק מאוד, והכריז שמצא היתר לפתוח את החנויות בשבת על ידי "היתר מכירה" לגוי, ופרסם נוסח שטר מכירה ושותפות לגוי, וכל בני העיר התחילו לפתוח חנויותיהם על סמך הוראת אותו רב, ולאחר תקופה קצרה התחילו לבשל ולכתוב בשבת ולפרוק מעצמם לגמרי את שמירת השבת, כי מאחר שפרצו גדר בשמירת שבת לא הבחינו בין מקרה למקרה ופרצו לגמרי את שמירת השבת, עד שלבסוף נתקלקלו לגמרי הם ובניהם, וכך נחרבה לגמרי עיר ואם בישראל על ידי פרצה בחומת השבת בעיר.

"על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה, לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", (י"ז, י"א). פתח הכתוב בלשון "אמירה" - "אשר יאמרו לך", וסיים בלשון הגדה - אשר "יגידו" לך, וידוע שבכל מקום שנאמר "אמירה" זהו לשון רכה, ו"הגדה" זהו לשון קשה, [וכמו שפירשו חז"ל בפסוק "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל" (שמות י"ט ג)], וצ"ב א"כ מהו טעם החילוק בין תחילת הפסוק וסופו. ופירש בזה הגאון רבי הירש פרבר זצ"ל (בספרו "כרם הצבי"), דבתחילת הפסוק הזהירה תורה על העניינים שהאדם מסכים בנקל לשמוע לקול הרבנים, וכמו בקיום המצוות שיש לו מהם הנאת הכבוד וכדומה, וכלפי עניינים אלו די ב"אמירה רכה" כדי שיסכים האדם לשמוע בקולם ולא לסור מדבריהם, ואין צריך בהם אזהרה מיוחדת ד"לא תסור" אלא די בציווי בעלמא לעשות כדבריהם, [ולכן נאמר בהם רק "על המשפט אשר יאמרו לך תעשה" בלא תוספת אזהרה מיוחדת דלא [תסור], אבל בסוף הפסוק הזהירה תורה על אותם העניינים שטבע האדם להתמודד ולא לשמוע בקול הרבנים, וכמו המצוות הקשות שאין האדם רואה תועלת גשמית בקיומם, וצריך בהם "הגדה" בלשון קשה כגידין כדי להשפיע על האדם לשנות דרכו לטובה, ובהם הזהירה תורה במשנה תוקף: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך", והיינו שאע"פ שיגידו דברים קשים כגידים, מ"מ לא תסור מהם ימין ושמאל. ועובדא ידענא כשהיית בנתניה, שבבית כנסת אחד של אנשי המזרחי הודיעו על רב אחד שיבוא לדרוש שם בשבת, ורבים באו לשמוע דבריו, והוא פתח ודרש בשבח עם ישראל וארץ ישראל, והם נהנו לשמוע דבריו, אבל בהמשך דבריו התחיל הדרשן לדבר אודות חובת טהרת הבית וכו', ואז מיד קפץ אליו הגבאי באמצע הדרשה והזהירו שיפסיק מיד לדבר, בטענה ש"כאן לא מתעברים לאנשים בחיים של בני אדם", ונתפרסם הדבר והיה לשיחת העיר.

פירצה בדבר חמור מעורר פירצה בדברים שאין בהם ניסיון

"רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס", (י"ז, ט"ז). פתח הכתוב בלשון רבים "לא ירבה לו סוסים", וסיים בלשון יחיד - למען

דברים שנאמרו השיבו בהיכל הישיבה בער"ה אלול לאחר תפילת יום כיפור קטן

עכשיו שהוא משתנה לגמרי לעולם כי אז עלול להתיימש ולא יצליח, ואם האדם מצידו עושה כיכולתו, והוא משתדל לשנות עצמו ולשוב בתשובה, הוא יזכה לסייעתא דשמיא מיוחדת.

ד] והנה חודש אלול הוא מצד אחד זמן פחד, אבל מצד שני הוא זמן שמחה על הזכייה המיוחדת שזכינו להתקרב אליו יתברך, וכמו שבכל מצווה צריך לעשותה בשמחה גם כן מצוות תשובה צריך לעשותה בשמחה עצומה שזוכים לשוב אליו יתברך. וצריכים אנו להתפלל לה' במיוחד לסייעתא דשמיא, ולהיזהר ביותר בכוונת התפילה, שהרי כל תפילה הוא כקרבן, והמחשבה זרה פוסלת בתפילה כפגול וכמו שכתב השו"ע (או"ח צ"ח סעיף ד), וכמו כן יש להיזהר להתפלל כעני העומד בפתח המתחנן לישועה, ולא רק לצאת ידי חובתו לקיים מצוות תפילה וכמו שנפסק בשו"ע (או"ח צ"ח ס"ג). ואם האדם מתפלל רק לצאת ידי חובתו ולא מתוך תחנונים, לא יצא ידי חובת תפילה לדעת כמה פוסקים.

וכן צריכים להיזהר בעיקר שלא להיכשל בביטול תורה, ומה שחייב אדם לעשות צרכיו יעשה, לישון ולאכול וכדומה, אבל לא לבזבז זמן חלילה, ובפרט באלול שהזמן יקר מאוד, ודוד המלך ע"ה אמר (תהלים קי"ט, א-ב) "למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך, לולא תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני", והרי שדוד המלך לא מצא לעצמו זכות אלא לימוד התורה. וכל אחד ישתדל לחדש חידושי תורה בחודש אלול, כי המחדש חידושי תורה זוכה לאהבה מיוחדת מהקב"ה אליו וכמבואר בזה"ק, ו"חידושי תורה" אין הכוונה דווקא לומר "דבר החדש" שלא היה ידוע עד עכשיו, אלא הכוונה לבאר ולהטעים הדברים ולפרשם, והגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל כתב שכיון שבחודש אלול אנו קרובים לקב"ה, הרי זמן זה מסוגל מאוד ללמוד ולהבין ולחדש בתורה חידושי תורה אמיתיים, ועל כן כל אחד ישתדל לכתוב חידושי תורה או לכתוב השיעורים ולהסבירם היטב, ויזכה לסייעתא דשמיא מיוחדת ויחשב כמחדש חידושי תורה.

ה] והנה לאחר שזכינו ב"ה להרבות את ספסלי בית המדרש, הרי האחריות מתרבה על כל אחד לבוא לסדרי הישיבה בזמן, שאם ח"ו הוא מרפה בעבודתו הוא גורם בזה רפיון לכולם, וכבר אמר הקדוש החפץ חיים שאינו דומה 'שותף בעסק קטן לשותף בעסק גדול', וא"כ עכשיו לאחר הרחבת הישיבה שהעסק גדול, נמצא שכל אחד מבני הישיבה שלומד הוא שותף בעסק גדול, וכל אחד יעשה את שלו ויראה לנצל את הזמן כראוי, ויגרום על ידי זה גם לחזק את חבריו.

ונכנסו לישיבה ב"ה הרבה תלמידים חדשים, ועל כל אחד מוטל לראות לעזור לבחורים החדשים, ואנחנו נעשה כפי כוחינו, ואז הקב"ה יפתח לנו פתח כפתחו של אולם, וכל אחד יתפלל בימים אלו על הישיבה שהקב"ה יצליח את דרכינו הלאה, ועינינו צופיות לאבינו שבשמים שיצליח דרכינו לזכות לתשובה שלמה ולעלייה ממש בתורה ויראת שמים.

"בחודש אלול הקב"ה מחכה לנו שנושב אליו בתשובה - כיון שהוא חודש מיוחד לרחמים ורצון לקבל את תשובתינו. במדרש מבואר שכשם שמשא רבינו עלה למרום בראש חודש אלול להתחנן לפני הקב"ה יסיסלח על חטא העגל, והיה שם ארבעים יום - עד יום כיפור שאז עם ישראל היו שרויים בתפלה ובתענית, ואז אמר לו הקב"ה "סלחתי כדברך", כך גם בכל דור ודור קבע הקב"ה את יום הכיפורים לסליחה ומחילה (תנחומא כי תשא ל"א), ואת ימי האלול לימי תפילה ורחמים ורצון לדורות. וכל זה עושה הקב"ה לטובתנו, כי אינו חפץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחיה, וכיון שהוא רוצה בטובותינו לכן נתן לנו החודש הזה ימי רחמים ורצון לכפר על חטאותינו ולהתבוננות לנו, והעניין יבואר יותר עפ"י משל לעולם המסחר שמקובל בסוף עונה למכור בזול בכדי להיפטר מהסחורה הישנה, וכך גם הקב"ה קבע את חודש אלול - שהוא החודש האחרון בסוף השנה, כזמן מיוחד לכפרת עוונות בכדי שלא נישאר בשנה הבאה עם החטאים שהצטברו בעוה"ר בשנה האחרונה.

ולכן בחודש אלול יכולים לתקן הרבה מאוד, ומה שמשך השנה צריך להשיג רק על ידי תעניות וסיוגים, אפשר להשיג באלול על ידי תפילה ותשובה, וזהו הזדמנות שאין להחמיצה, וכל אחד יראה בימים אלו כעין קול קורא להזמין עצמו למשפט ולהכין עצמו על ידי תפילה ותשובה לראש השנה הבעל"ט.

ב] והנה לפנינו בישראל כאשר היו מזכירים שם אלול היה ניכר על כולם פחד ה', פחד יראת שמים היה ניכר באלול, אבל היום לא פוחדים, ורבים חושבים שאם נשאר חיים במשפט ראש השנה בשנה שעברה, ייזכו גם השנה להיחלם לחיים, אולם נעלם מהם מה שכתב הראב"ד (פ"ג מהלכות תשובה ה"ב) שמשפט מוות וחיים בראש השנה אינו דווקא על שנה זו, אלא לפעמים גוזרים על האדם לקצר משנותיו שנה אחת, והוא מת בעוד שנים רבות אך נגזר עליו כבר בשנה הזאת להקדים את מיתתו, וא"כ באמת יתכן שבשנה שעברה לא זכה להינצל במשפט, ומי יאמר זיכיתי ליבי ולא יזרז עצמו לשפר מעשיו ולשוב בתשובה.

ג] והנה מצד אחד חודש אלול הוא הזמן גדולה עבורינו, אבל מצד שני זהו גם חוב עבורינו אם אין אנחנו מנצלים אותו כראוי, ועלינו לנצל את סגולת הימים הללו לתפילה ותשובה, וצריכים להכיר על כל בחור בישיבה שזהו "חודש אלול", הן בסדר לימודו, והן בתפילותיו ובברכותיו והנהגתו במשך היום.

ובעיקר צריך כל אחד לקבל על עצמו עול מלכות שמים, ומי שמקבל עול מלכות שמים הקב"ה עוזר לו, ואמנם בימים אלו יש קושי מיוחד, כי השטן עובד במיוחד בימים אלו כיון שהוא מכיר בערך הימים הללו, אבל כשם שהשטן עובד יותר, כך גם לאידך גיסא הקב"ה עוזר ביותר בימים אלו להתגבר על כוח הטומאה. וכל אחד לא יחשוב על העבר אלא יראה עצמו כתינוק שנולד, ויתחיל מחדש את עבודתו, ויחשוב לעצמו "אני בעל תשובה לשלושה ימים", ולאחר שלושה ימים יבדוק עצמו ויראה להוסיף עוד כפי יכולתו, [אך לא יחליט

התורה והברכה לידידינו שזכות הפצת המאמר בעיר בני ברק מידי שבוע נזקפת לזכותו, יזכה הש"ת לראות ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ולרוות נחת מיוצ"ח, ויקיים בו הברכה "אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד"

שיעור פתיחה מריבנו מרן שליט"א על מסכת כתובות, יימסר א"ה בהיכל הישיבה בבית שמש ביום ראשון הבעל"ט בשעה 12:30 לפנה"צ ניתן לשמוע את השיעור במספר 0732951544